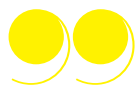

سازمان سیا در گزارشی تحقیقاتی که در مورد ایران تهیه کرده بود در وصفش نوشت: از زمانی که شاه به قدرت مطلقه خود دست یافت مجلس حکم مهر پلاستیکی سلطان را پیدا کرد

آیت‌الله سید حسن مدرس در دوره ششم مجلس شورای ملی

نمایی از مراسم افتتاحیه اولین دوره از مجلس شورای اسلامی در ساختمان پیشین مجلس

زیاد بود با این حال تغییر مجلس شورای ملی به مجلس شورای اسلامی ریل‌گذاری صحیحی بود که توسط مشارکت ۱۱ میلیونی مردم نقش تعیین‌کننده‌ای در تحقق مردم سالاری دینی داشت تا جایی که حضرت امام خمینی مجلس را در رأس امور دانستند، عدم مداخله دولتی در مجلس جمهوری اسلامی، تلاش برای مردمی بودن به معنای واقعی و حضور اقشار و گروه‌های مختلف که تعهد و الزام به نظام اسلامی دارند از ویژگی‌های بارز

مجلس شورای ملی

مجلس شورای ملی

نفوذ در انتخابات از طریق انتخاب افراد مورد نظر خودش مجلس را از کارکرد اصلی انداخت و مجالس بعد نیز در مسیر تثبیت قدرت وی فعالیت در سپهر سیاسی ایران حضور داشتند و این امر موجب کاهش تمایل مردم به مشارکت سیاسی می‌شد؛ زیرا شاه به مرور حضور افراد روحانی و تجار مؤمن معتمد را نیز در قالب نماینده محدود کرد تا در عمل افرادی چون سید حسن مدرس برای او دردسر ساز نشوند البته شاه حوصله دردسرهای مردمی را نداشت. برای همین وقتی مدرس که در قامت عالم دینی و سیاسی وارد مجلس شد تا از حقوق ملت دفاع کند او را شکنجه، تبعید و سپس شهید کرد.

یک مجلس مبتذل

با رفتن رضاشاه به موریس، خشتی که در تغییر کارکرد مجلس سنا و مجلس شورای ملی گذاشته شده بود جنبه ابتذال به خود گرفت. ارتشبد فردوست درباره مجلسی که بویی از مردم نبرده بود این‌طور می‌گوید: نمایندگان مجلس با نظر شاه تعیین می‌شدند. انتخابات مجلس آنچنان فرمایشی بود که به وکلا لقب، وکیل صندوقی می‌دادند. حتی گاهی مالک راه یافتن افراد به مجلس مسائل غیراخلاقی و جنسی بود. فردوست می‌نویسد: مهین دخت صنیع که در دوره‌های بیست و سوم و بیست و چهارم از بابل به مجلس راه یافت از طریق جنسی

آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای و عده‌ای از نمایندگان اولین دوره مجلس شورای اسلامی در حاشیه مراسم افتتاحیه این مجلس

عمومی درباره تحصن و اعتراض آنها به متمم قانون اساسی غرب زده موضع گرفته است؛ خدای تعالی راضی مباد از کسی که درباره مجلس شورای ملی غیر از تصحیح، تکمیل و تنقیح، خیالی داشته باشد و به خرج مردم بدهند که فلائی و سایر مهاجران منکر اصل مجلس شورای ملی شده‌اند.

مجلس مشروطه با مجلس شورای ملی به مرور با تغییر دولت از قاجار به پهلوی زمینه‌های انحراف و نادیده انگاری مردم را بیشتر در نظر آورد و به دنبال آن تأمین خواسته‌های دربار در اولویت قرار گرفت. این مجلس حدود ۸۳ سال به حیات خود ادامه داد و پس از پیروزی انقلاب اسلامی ساختار مجلس تابعی از مسائلی، آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب شد.

مجلس شورای ملی یا مجلس فرمایشی دربار

پای دیکتاتور که به کاخ شاهی رسید، مداخلات بیگانه نیز شدت گرفت، اصولاً پهلوی که خود را مدیون دولت‌های بیگانه می‌دید برایش نظرو رأی مردم و تأمین منافع آنها چندان اهمیتی نداشت. در زمان مشروطه دو مجلس در کشور وجود داشت یکی مجلس شورای ملی که نماینده قاطبه مردم بود و دیگری مجلس سنا که به موجب اصل ۴۵ قانون اساسی آن دوره، از اشخاص بصیر و خبیر و متدین و محترم مملکت انتخاب می‌شدند از انحلال مجلس سوم در ۱۲۹۹ تا تشکیل آن در ۱۳۰۰ خلأی طولانی در فضای سیاسی کشور حکمفرما شد، این رکود سیاسی عوامل گوناگونی داشت جنگ جهانی اول، مهاجرت فعالان سیاسی به خارج از کشور، فروپاشی احزاب و... از جمله این دلایل است. بعدها در مجلس چهارم وقتی قرارداد تحت الحمایگی ایران در ۱۹۱۹ تصویب شد به مرور دولتی شدن مجلس و فرمایشی بودن انتخاب نمایندگان در سراسر کشور در دوره رضاشاه بیش از هر زمانی در تاریخ معاصر خود را نشان داد. در دوره‌های بعد، شاه عملاً اعمال